



Bakgrunn for vedtak

Reipkrokelta kraftverk

Tromsø kommune i Troms fylke



Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Reipkrokkelva Kraftverk SUS
Referanse	201305656-21
Dato	19.12.2017
Notatnummer	KSK-notat 102/2017
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Tord Solvang

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81

7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18

8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B

6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Reipkrokkelva Kraftverk SUS søker om å unytte et fall på 295 meter i Reipkrokkelva, fra inntak på kote 310 ned til kraftstasjonen med avløp på kote 15. Vannveien blir 1480 m lang og skal legges på nordsiden av elva. Rørgaten skal i sin helhet graves ned. Det er planlagt 135 m ny vei til kraftstasjonen. Middelvannføringen er beregnet til 476 l/s, og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 1200 l/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 3,0 MW og gi en årlig produksjon på 7,8 GWh. Utbyggingen vil føre til en redusert vannføring på en omtrent 1660 m lang strekning i Reipkrokkelva. Det er planlagt slipp av minstevannføring på 40 l/s om sommeren (1.5-30.9) og 20 l/s om vinteren (1.10-30.4).

Tromsø kommune rangerer Reipkrokkelva som nest mest konfliktskyt (etter Leirbukta kraftverk) av sakene i «Småkraftpakke Tromsø». **Fylkesmannen i Troms** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for naturmangfold og reindrift. **Troms fylkeskommune** mener Reipkrokkelva bør bevares uten inngrep av hensyn til friluftsliv. **Sametinget** har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av virkninger for reindrift. **Statens vegvesen** har bare generelle merknader til alle de seks kraftverkene i «Småkraftpakke Tromsø». **Direktoratet for mineralforvaltning** kan ikke se at tiltaket berører registrerte mineralforekomster. **Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt** går imot en utbygging av Reipkrokkelva kraftverk av hensyn til reindrift. **Troms Kraft Nett** uttaler at det er kapasitet i eksisterende nett. **FNF Troms** anbefaler at det ikke gis konsesjon til prosjektet av hensyn til friluftsliv, biologisk mangfold og samlet belastning.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 7,5 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2014 – 16) har NVE klarert drøyt 2,2 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempe ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempe til et akseptabelt nivå.

Reipkrokkelva kraftverk vil produsere om lag 7,5 GWh i et gjennomsnittså og ha en utbyggingskostnad nær gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Reipkrokkelva kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. NVE mener et viktig avbøtende tiltak vil være å flytte inntaket til kote 300, nedenfor ravinene ved opprinnelig planlagt inntak. Etter NVEs syn vil en slik utbygging, som begrenser varige sår i terrenget, ha akseptable virkninger for allmenne og private interesser. NVE legger til grunn at planlegging og oppfølging av en eventuell konsesjon gjennomføres i samråd med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Reipkrokkelva Kraftverk SUS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Reipkrokkelva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Det foreligger innsigelse i saken fra Fylkesmannen i Troms og Sametinget. Saken vil derfor bli oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse når klagefristen er utløpt, med mindre innsigelsene trekkes.

Innhold

Sammendrag	1
Småkraftpakke Tromsø og Balsfjord	3
Søknad	6
Høring og distriktsbehandling	10
NVEs vurdering.....	16
NVEs konklusjon	27
Vedlegg	33

Småkraftpakke Tromsø

NVE har foretatt en samlet behandling av seks søknader om tillatelse til bygging av småkraftverk i kommunene Tromsø og Balsfjord i Troms. Respektive *bakgrunn for vedtak*-notater for de seks sakene er angitt i tabellen under.

KOMMUNE	KRAFTVERK	PRODUKSJON (omsøkt GWh)	PRODUKSJON (gitt GWh)	KOSTNAD (Kr/kWh i 2017-tall)	KSK- NOTAT NR.
Balsfjord	Smalak	5,9	0	4,86 (Søker) 6,22 (NVE)	99/2017
Tromsø	Reipkrokkelva	7,8	7,5	3,95	102/2017
Tromsø	Mellomdalelva	8,2	0	4,58 (søker) 6,22 (NVE)	101/2017
Tromsø	Vasselva	7,6	7,3	4,20	108/2017
Tromsø	Lavangselva	10,9	10,4	3,90	109/2017
Tromsø	Leirbukta	10,0	0	4,04 (søker) 6,35 (NVE)	100/2017
	Sum	50,4	25,2		

En samlet behandling av sakene er valgt for å gjøre det enklere for NVE å vurdere samlet belastning av de konsesjonsøkte tiltakene, og for å gi en mer helhetlig oversikt over fordeler og ulemper for allmenne interesser. Samlet høringsutsendelse av sakene gjør det også lettere for høringsparter å vurdere sakene opp mot hverandre og gi mer grundige innspill på samlet belastning.

Under behandling av de seks sakene i småkraftpakken har NVE vurdert hver enkelt sak for seg og vurdert sumvirkningene av eksisterende og nye utbygginger der hvor NVE har funnet dette relevant.

I høringsperioden for sakene fremmet Sametinget innsigelse til samtlige søknader. Det ble avholdt konsultasjonsmøte med Sametinget den 17.10.2017. Sametinget valgte å opprettholde innsigelsene etter møtet.

I høringsperioden for sakene fremmet Fylkesmannen i Troms innsigelse til Mellomdalelva, Reipkrokkelva, Lavangelva og Leirbukta kraftverk. Det ble avholdt innsigelsesmøte med Fylkesmannen den 2.10.2017. Fylkesmannen valgte å opprettholde innsigelsene etter møtet.

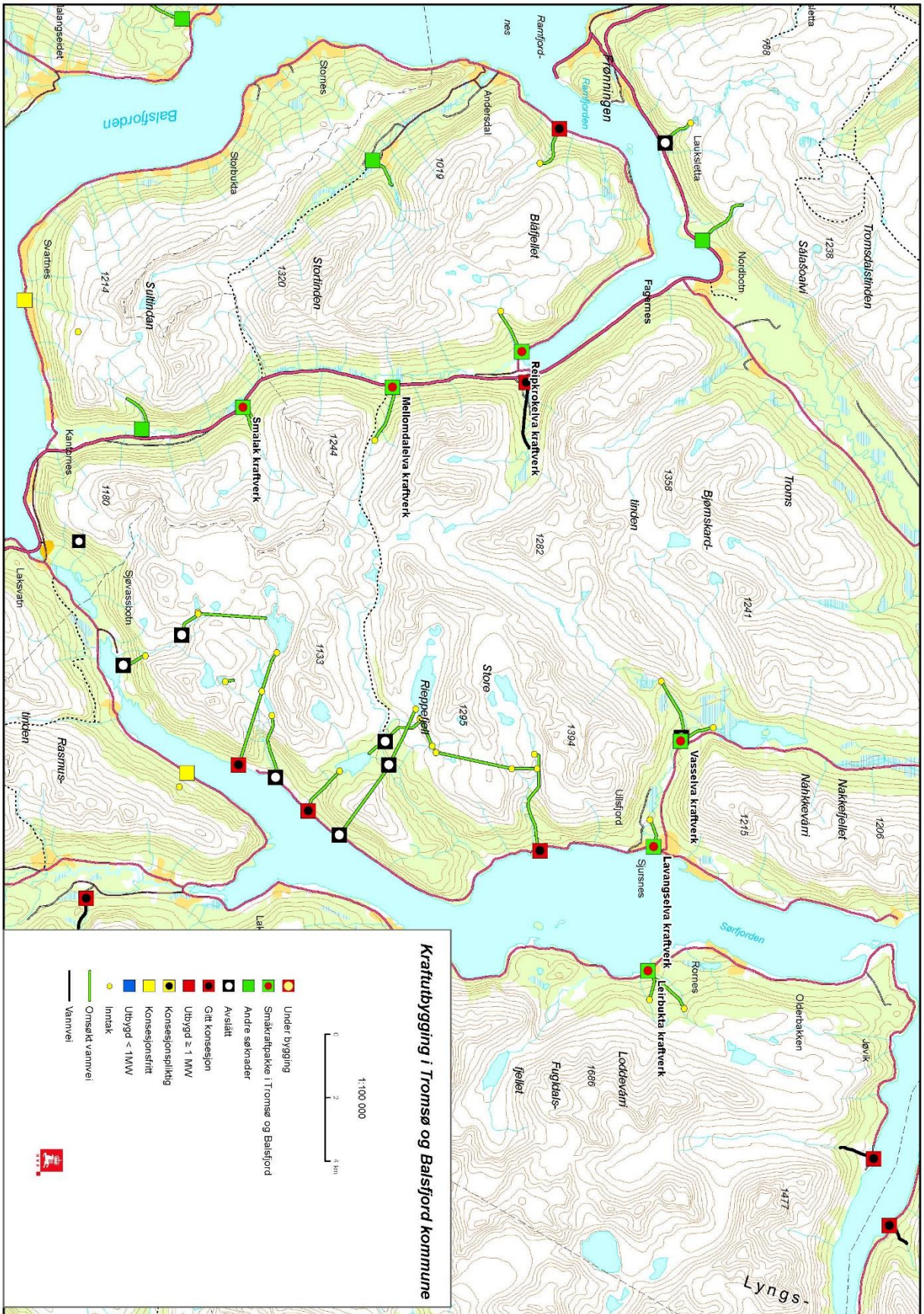
Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene ved tre av de omsøkte kraftverkene er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Reipkrokkelva, Lavangelva og Vasselva kraftverk.

Det foreligger innsigelse til alle de tre sakene som har fått konsesjon. NVEs vedtak vil derfor bli oversendt til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse, med mindre innsigelsene trekkes i løpet av klagefristen.

NVE mener at ulempene ved bygging av Leirbukta, Mellomdalelva og Smalak kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er dermed ikke oppfylt for disse sakene og søknadene avslås.



Samlet vil NVEs positive vedtak gi inntil 25,2 GWh i ny fornybar energiproduksjon. Disse prosjektene vil etter vårt syn ikke ha vesentlige negative virkninger for allmenne interesser.



Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Reipkrokkelva Kraftverk SUS, datert 29.12.2016:

«Reipkrokkelva Kraftverk SUS ønsker å utnytte fallet i Reipkrokkelva, vassdragsnr.: 198.71 i Tromsø kommune i Troms fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. §8, om tillatelse til:

- å bygge Reipkrokkelva kraftverk som beskrevet i søknaden

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Reipkrokkelva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.
- anleggskonsesjon for bygging og drift av 22 kV jordkabel som beskrevet i søknaden.»

Reipkrokkelva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	7,67
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	15
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	62
Middelvannføring	l/s	476
Alminnelig lavvannføring	l/s	39
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	107
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	20
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	310 (300)
Avløp	moh.	15
Lengde på berørt elvestrekning	m	1660
Brutto fallhøyde	m	295
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,717
Slukeevne, maks	l/s	1200
Minste driftsvannføring	l/s	60
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	40
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	20
Tilløpsrør, diameter	mm	700
Tilløpsrør, lengde	m	1480
Installert effekt, maks	MW	3,0
Brukstid	timer	2598
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,5
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,3
Produksjon, årlig middel	GWh	7,8 (7,5)*
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad (2016-tall)	mill.kr	30,4
Utbyggingspris (2016-tall)	kr/kWh	3,9

* Produksjonen blir om lag 7,5 GWh med inntak på kote 300.

Reipkrokkelva kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR		
Ytelse	MVA	3,3
Spennning	kV	0,69
TRANSFORMATOR		
Ytelse	MVA	3,6
Omsetning	kV/kV	22/0,69
NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)		
Lengde	m	120
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

Om søker

Tinfos AS søker på vegne av Reipkrokkelva Kraftverk (SUS) om konsesjon til å bygge Reipkrokkelva kraftverk, lokalisert i Tromsø kommune, Troms fylke. Reipkrokkelva Kraftverk vil bli et aksjeselskap med eierandeler fordelt mellom berørte grunneiere og Tinfos AS. Selskapet forventes å være operativt i løpet av 2017 og selskapets virksomhet vil være produksjon og salg av kraft. Frem til kraftverket er ferdig bygd og satt i drift vil myndighetskontakt og utbygging ledes av Tinfos AS.

Beskrivelse av området

Reipkrokkelva dannes av flere småbekker som drenerer myr- og fjellareal over skoggrensen i området mellom Blåfjellet og Tverrbotnfjellet. Sør i nedbørfeltet inngår flere små hengende breer. Nedbørfeltet er beregnet til 7,67 km² og består av noen små vann og mye snaufjellsterreng (90 %). Tverrbotnfjellet 1299 moh. er høyeste punkt i nedbørfeltet. Reipkrokkelva drenerer østover ned en skogbevokst lise med utløp i sjøen ved Sørbotn.

Langs strekningen på 1660 m som planlegges utbygd følger Reipkrokkelva den nordøstvendte Reipkrokaldalen. Elva går i strie stryk på nær hele utbyggingsstrekningen, med unntak av de nedre meterne ned mot planlagt kraftstasjonen, hvor terrenget flater mer ut. Det er få kulper og ingen markerte fossefall på strekningen. Da elva går stritt på nær hele strekningen domineres bunnssubstratet av grov stein og større steinblokker som følge av at finmaterialet er vasket bort. Mellom kote 60 – 200 følger elva ei mindre skogbesatt kløft med opptil 15 - 20 m høye løsmasserygger på sidene. Omtalt kløfta er mest markert i nedre del mellom kote 60 – 120. Terrengformasjonene bidrar til at elva er lite synlig fra omkringliggende terreng.

Fylkesvei 294 krysser vassdraget ved kote 7. I nedre del, få meter nedstrøms planlagt kraftstasjon finner en innmark og gårdsbruk vest for elva. Her krysser også ei 22 kV linje vassdraget. Rett nedstrøms kote 40 er det etablert et vanninntak som forsyner to husstander med vann. Bjørkeskogen i området er påvirket av vedhogst, videre er vegetasjonen delvis påvirket av beitedyr. Øvre del av området har ingen tekniske inngrep.

Teknisk plan

Inntak

Det er planlagt et enkelt elveinntak med vannspeil rundt kote 310. Inntaket planlegges i form av en betongdam med sideinntak. Dammen blir omtrent 13 meter bred og snaut 4 meter høy, og vil romme ca. 1200 m³. Vannspeilet i inntaksdammen vil strekke seg ca. 45 meter bakover, over et areal på ca. 400 m².

Vannvei

Vannveien vil bestå av ca. 1480 m rørgate med diameter 700 mm. Rørgaten legges på nordsiden av Reipkrokkelva, og avstanden til elva vil variere mellom 20 og 250 m. NGUs løsmassekart tilsier dels betydelige løsmassetykkelser i store deler av tiltaksområdet. Det legges derfor opp til at rørgaten skal graves ned på hele strekningen, eventuelt legges i utsprengt fjellgrøft der løsmassedekket er tynt. I anleggsfasen vil et belte på ca. 20 m bredde bli berørt for legging av rør. Etter legging av rør vil rørgaten bli overdekket med stedlige masser, slik at revegetering kan skje på en måte som gjør at områdets naturlige vegetasjon reetableres. I driftsfasen vil rørtraseen få ei bredde på 4 meter, uten spesiell tilrettelegging utover at den holdes fri for trær slik at transport med ATV/snøscooter er mulig for tilsyn med inntaket.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt bygd rundt kote 15, snaue 150 m oppstrøms der fylkesvei 294 krysser vassdraget. Nærmeste bebyggelse er et hus lokalisert øst for elva ca. 70 m fra stasjonen. Videre ligger gårdsbebyggelsen til en av grunneierne rundt 150 m nordøst for planlagt stasjon. Stasjonsbygget vil bli lite synlig fra tilgrensende områder på grunn av skjermende skog.

På den planlagte stasjonstomta er det yngre bærlyngbjørkeskog som dominerer. Stasjonsbygget vil bli tilpasset omgivelsene i området for å minimere det visuelle inntrykket. Kraftstasjonen får ei grunnflate på 75-100 m². Endelig utforming vil bli bestemt i detaljeringsfasen. Vannet fra kraftstasjonen skal ledes tilbake til elva gjennom en åpen steinsatt kanal som blir ca. 10 m lang. Langs elva inngår ei smal stripe med yngre gråor-heggeskog.

Nettilknytning

Nettilknytning av kraftverket er planlagt gjennom ca. 120 meter lang jordkabel, med spenning 22 kV og tverrsnitt 3x1x50mm² Al, fra kraftstasjonen nordøst frem til påkobling på eksisterende 22 kV distribusjonsnett. Jordkabelen vil krysse elva og gå igjennom lauvskog siste 110 m frem til eksisterende nett. Her er det behov for hogst av lauvskog i ei bredde på 5 m under anleggsarbeidet i forbindelse med nedgraving av kabelen. Etter endt anleggsperioden vil kabeltraseen revegeteres å gro igjen med stedegen vegetasjon.

Tilknytningspunktet vil bli en nettstasjon som Troms Kraft Nett AS monterer på egnet sted. Grensesnittet mellom Troms Kraft Nett AS som er områdekonsesjonær og Reipkrokkelva kraftverk er definert på tilkoblingsklemmer til bryter i tilknytningspunktet. Tinfos AS søker anleggskonsesjon for legging av jordkabel fra kraftverket til tilkoblingspunktet. Tiltakshaver er i dialog med nettselskapet om nettilknytning og en tilknytningsavtale vil bli ettersendt. Troms Kraft Nett AS har gitt tilbakemelding om at det er kapasitet i eksisterende nett for tilknytning av kraftverket.

Veier

For adkomst til kraftstasjonen benyttes eksisterende vei til gårdsbebyggelse rett nord for der fylkesvei 294 krysser vassdraget. Det blir derfor ikke behov for ny avkjørsel fra fylkesveien. For adkomst frem til stasjonen kreves rundt 135 m ny bilvei. Veien er planlagt som en helårs landbruksveg tilsvarende veiklasse 3 i henhold til «Normaler for landbruksveger». I anleggsfasen får vegtraseen en bredde på 10 meter, hvor det langs de siste 40 meterne blir nødvendig med hogst av skog. Nær hele strekningen hvor det blir nødvendig med hogst, inngår i riggområdet rundt kraftstasjonen. Nedre del av ny vei til stasjonen går over innmark. Etter avsluttet anleggsperiode vil adkomstveien til kraftstasjonen få en permanent bredde på 6 meter inkludert vegskulder og grøfter. Det blir også behov for noe opprusting av eksisterende bilvei opp til gårdsbebyggelsen.

For adkomst til inntaket benyttes rørtraseen som midlertidig anleggsvei for transport av materialer og utstyr. I driftsfasen beholdes en 4 meter bred ryddet trase for adkomst med ATV/snøscooter, uten videre tilrettelegging utenom at den holdes fri for trær. Nedre del av ATV-slepa til inntaket vil ikke følge rørgata. Her følger ATV-slepa en eldre sti som går opp fra gårdsbebyggelsen, dette for å unngå det bratteste nedre partiet langs rørtraseen.

Massetak og deponi

Det meste av massene antas å bli fordelt som fyllingsmateriale langs rørtraseen og til oppgradering av vei. Det blir derfor ikke behov for etablering av permanente massedeponi i tiltaksområdet. For midlertidig lagring av masser og rør, kombinert som riggområder blir det etablert to mindre deponi hvorav det nedre er lokalisert på innmark langs ny adkomstvei til kraftstasjonen, samt et øvre deponi rundt kote 250. Det øvre deponiet som utgjør 1,8 daa, ligger i tilknytning til rørtraseen. Her blir det behov for hogst av bjørkeskog. Det nedre deponiet lokalisert på innmark langs ny adkomstvei til kraftstasjonen, utgjør 550 m². Etter avsluttet anleggsperiode vil eventuell masse lagret i de midlertidige deponiene, bli fjernet og områdene revegeteres med stedegen vegetasjon ved tildekking av topplag med jord og torv.

Arealbruk

Søker har fremlagt følgende oversikt over forventet arealbruk:

Arealbruk	Midlertidig arealbehov (m ²)	Permanent arealbehov (m ²)	Ev. merknader
Inntaksområde	1500	350	
Rørgate (vannvei)	29600*	5920**	Utgjør permanent ATV-slepe
Neddemt areal		405	
Veier/ATV-slepe***	4000	2050	Bilvei til stasjon + ATV-slepe
Kraftstasjonsområde	2200	500	
Rigg/deponi	3700	-	
Nettilknytning	600	-	
SUM	41 600	9 225	

* Det er regnet med en 1480 meter lang og 20 meter brei rørgatetrasé.

** Det er regnet med en 1480 meter lang og 4 meter brei rørgatetrasé.

*** Deler av arealet for midlertidig arealbeslag av vei til kraftstasjonen er inkludert i midlertidig arealbeslag for kraftstasjonsområde. Permanent arealbehov = 135 meter lang og 6 meter brei vei til kraftstasjonen + 310 meter lang og 4 meter brei ATV-slepe utenfor rørgate.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanenes arealdel inngår prosjektområdet i et LNF-område, der det i utgangspunktet ikke vil bli gitt tillatelse til bygging eller fradeling.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Verken Troms fylkeskommune eller Tromsø kommune har utarbeidet egne planer for småkraftverk. I regional planstrategi for Troms 2012-2015, står utarbeidelse av «regional plan for vind- og småkraftverk» som en prioritert oppgave for Troms fylkeskommune i løpet av perioden, men det foreligger foreløpig ingen fylkesdelplan for småkraftverk i Troms.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE var på befaring i området den 19.6.2017 sammen med representanter for søkeren, grunneiere, Tromsø kommune, Fylkesmannen i Troms, Troms fylkeskommune, Sametinget og FNF Troms. Mauken/Tromsdalen Reinbeitedistrikt var også representert ved befaringsoppstart, men hadde ikke anledning til delta på hele befaringsreisen.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Tromsø kommune behandlet saken i kommunestyrets møte den 22.6.2017. Kommunestyret er i utgangspunktet positiv til fornybar energiproduksjon og arbeidsplasser, men ber NVE se hen til at det allerede er gitt konsesjon til flere energianlegg i Tromsø som samlet sett vil gi stor energiproduksjon. Kommunen ber også NVE vurdere reindriftsinteressene nærmere i forbindelse med behandlinger av konsesjonssøknadene, og at det ikke gis tillatelse til utbygging av småkraftverk ved eventuelle konflikter med eksisterende næringsvirksomhet. I saksfremlegget fra administrasjonen ble Reipkrokelva kraftverk rangert som nest mest konfliktfyllt (etter Leirbukta kraftverk). Det ble gjort følgende vurderinger:

«Prosjektet ligger tvers overfor Saltdalen og Saltdalselva og kraftverket som ble satt i drift 2011/2012. Nedre del av elva Reipkrokelva renner gjennom et område som ikke er kartlagt som friluftsområde, og er ikke gitt typebetegnelse. Øvre del av elva inngår i et større friluftsområde uten tilrettelegging, og som er brukt av lokalbefolkningen, men i liten grad ellers. Et viktig trekk ved elva er hvor lesbart elvas arbeid som terreng- og landskapsformer er og har vært. Det gjelder både Reipkrokelva i seg selv, og ikke minst dens møte med Sørbotnelva. Det har dannet seg et terreng som veksler mellom skrenter og hyller/terrasser og som oppleves og er godt synlig ved ferdsel langs elva. Autentisiteten i terreng og landskap vil svekkes gjennom omsøkt utbygging av vassdraget, ved at elvas vannføring reduseres markant, selv om det vil være mulig å bevare de mest karakteristiske terrengformene i stor grad.»

Fylkesmannen i Troms avga uttalelse i brev til NVE den 3.5.2017. Fylkesmannen har fremmet *innsigelse* til søknaden om Reipkrokkelva kraftverk. I begrunnelsen ble det lagt vekt på at utbyggingen vil medføre negative konsekvenser for landskapet, naturtyper med B-verdi (høgstaudeskog) og C-verdi (bekkekløft), viltområde med B-verdi og friluftsområde av lokal verdi. Etter fylkesmannens syn vil tiltaket også ha negative konsekvenser for reindriftens bruk av området, da spesielt for særverdiområdene flyttlei og flyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland. NVE gjennomførte innsigelsesmøte med Fylkesmannen den 2.10.2017. Innsigelsen ble opprettholdt etter møtet.

Troms fylkeskommune behandlet saken administrativt og avga uttalelse i brev til NVE den 12.5.2017. Fylkeskommunen er i utgangspunktet positiv til utbygging av fornybar energi, men ber samtidig NVE vurdere og vektlegge samfunnsnyttene opp mot miljø- og naturhensyn når konsesjonssøknadene skal behandles. Etter fylkeskommunens vurdering har Reipkrokkelva (og Leirbuktelva/Rasteelva) høyest potensial og verdi som friluftslivsområder, og den mener derfor at disse elvene bør bevares uten inngrep.

Sametinget avga uttalelse i brev til NVE den 9.5.2017. Sametinget fremmet *innsigelse* til søknaden om Reipkrokkelva kraftverk (og de andre sakene i «Småkraftpakke Troms»). Innsigelsen ble begrunnet med at utbygging som omsøkt kan gi vesentlige negative konsekvenser for utøvelse av samisk kultur og næring (reindrift). NVE gjennomførte konsultasjonsmøte med Sametinget den 17.10.2017. Innsigelsen ble opprettholdt etter møtet.

Direktoratet for mineralforvaltning avga uttalelse i brev til NVE den 11.4.2017. Etter hva direktoratet kan se vil ikke tiltaket berøre viktige registrerte mineralforekomster.

Statens vegvesen avga uttalelse i brev til NVE den 9.3.2017 hvor det vises til at tiltak ved fylkesveier og riksveier må behandles av vegvesenet. De minner samtidig om byggeforbudssonen og at avkjørsler skal følge vegvesenets krav.

Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt behandlet konsesjonssøknadene for Reipkrokkelva, Lavangselva, Mellomdalelva og Vasselva på sitt årsmøte 16.6.17. Det ble fattet følgende vedtak:

«Årsmøtet går imot omsøkte planer om småkraftverk i Tromsø kommune.»

I begrunnelsen ble det vektlagt at distriktet allerede er hardt belastet med forskjellige typer av inngrep, på alle årstidsbeiteområder. Inngrepene må vurderes samlet, men også individuelt. De planlagte kraftverkene kommer i konflikt med uerstattelige områder for reindriften i distriktet. For Reipkrokkelva ble det vist til at kraftverket kommer i konflikt med både flyttlei og oppsamlingsområde for rein.

Troms Kraft Nett AS avga uttalelse i brev til NVE den 19.5.2017. Nettselskapet bekreftet at det er kapasitet i eksisterende nett.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms avga uttalelse i brev til NVE den 4.5.2017. FNF anbefaler at det ikke gis konsesjon til prosjektet. I vurderingen legges det vekt på at utbyggingen vil medføre negative konsekvenser for friluftsliv, landskap og biologisk mangfold. Det vises også til samlet belastning på vassdragsnaturen i området fordi tettheten av småkraftverk etter hvert har blitt stor i Troms.

Tinfos AS kommenterte de innkomne høringsuttalelsene i e-post til NVE den 2.6.2017.

«Fylkesmannen i Troms

Naturtyper og artsmangfold: Fylkesmannen (FM) viser til to avgrensede naturtyper og et viltområde innenfor tiltakets influensområde som vil bli berørt av utbyggingen, og hevder at det i søknaden ikke er gjort vurdering av hvilke kanteffekter som vil virke inn i gjenværende urørt areal. Søker har med bistand fra Faun kartlagt og verdisatt naturverdier i området, samt vurdert konsekvenser for omtalte naturtyper/viltområde i hht. gjeldende metodikk som fremgår av NVE-veileder 3/2009 og Statens vegvesen, håndbok 140 – veiledning i konsekvensanalyser. Virkning av kanteffekter og redusert vannføring er inkludert i vurderingene som er gjort.

Akvatisk miljø: FM viser til tidligere gjennomførte fiskeribiologiske undersøkelser i Saltdalelva som konkluderte med at elva er stri og lite egnet for produksjon av laksefisk. For Saltdalelva er det kun en strekning på 50-100 meter ovenfor munningen i Sørbotn som har et visst potensiale. FM viser til at tilsvarende undersøkelser ikke er gjort i Reipkrokkelva, men antar at forholdene i Reipkrokkelva er sammenlignbare med Saltdalelva. FM påpeker likevel at vurderingen i søknaden om at Reipkrokkelva er fisketom fremstår som noe bastant. Søker har med bistand fra Faun vurdert elvas verdi for akvatiske miljø. Vurdering av potensiale for fisk som er gjort i søknaden er bl.a. basert på rådgøring med FM, søker har ingen ytterligere kommentarer.

Landskap: FM framhever at rørgata vil utgjøre et godt synlig inngrep i terrenget. FM ytrer også bekymring for fare for erosjon langs planlagt ATV-slepe til inntaket. Avslutningsvis bemerkes at utbygging av Reipkrokkelva vil bidra til øket samlet belastning på landskapet rundt Sørbotn.

Søker har vurdert verdi og konsekvens for landskap etter gjeldene metodikk angitt av NVE og har ingen ytterligere kommentarer i forhold til dette. Når det gjelder fare for erosjon langs planlagt ATV-slepe som er tenkt å følge rørgata, så vil utbygger så langt det lar seg gjøre forsøke å forhindre at dette blir et problem.

Friluftsliv: FM viser i sin uttalelse til en velbrukt sti som går opp på sørsiden av Reipkrokkelva, som ikke er nevnt i søknaden. FM får ut fra egne observasjoner et inntrykk av at verdi for friluftsliv kan være undervurdert i søknaden. Søker viser til kapittel 3.14 i søknaden hvor det står beskrevet at det for toppturer til Tverrbotnfjellet og Reipkrokaldstinden anbefales å følge sørsiden av Reipkrokkelva opp mot fjellet, men at kun et fåtall mennesker benytter seg av nevnte turer. Da rørgata er planlagt på nordsiden av elva vil omtalte sti på sørsiden av vassdraget, ikke bli berørt av tiltaket. Søker fastholder sin vurdering av verdi og konsekvens for friluftsliv som angitt i søknaden. Søker viser også til sin kommentar gitt til uttalelse fra Troms fylkeskommune.

Minstevannføring: Om det gis konsesjon mener Fylkesmannen at det må pålegges minstevannføring minimum lik 5-persentil både sommer og vinter på henholdsvis 107 l/s og 20 l/s. Søker har gjort sine vurderinger basert på konsesjonsmyndighetens data, samt egne observasjoner i felt. Basert på innsendt dokumentasjon til NVE overlater søker disse vurderingene til konsesjonsmyndigheten.

Landbruk: FM påpeker at utbyggingen berører mulige dyrkbare områder og de ønsker derav vurdering av konsekvenser også for mulige dyrkbare områder. Søker er av samme oppfatning som grunneier om at sannsynligheten for at nye områder blir dyrket opp innenfor tiltaksområdet, er lite sannsynlig i uoverskuelig fremtid. Vurdering av konsekvenser for landbruk blir uendret selv ved inkludering av mulige dyrkbare areal.

Reindrift: FM er ikke enige i vurderingene av konsekvenser for reindriftsnæringen som fremgår av søknaden. Søker er enig med FM i at anleggsperioden vil kunne virke forstyrrende på reindriften pga. økt menneskelig ferdsel og støy som kan forstyrre reinen. Som avbøtende tiltak har søker som følge av dette foreslått at byggeperioden i samråd med reindriftsforvaltningen tilpasses til tider av året da berørte flyttelei og oppsamlingsområde ikke er i bruk. Dette for å sikre at reindriftsnæringen blir minst mulig berørt. Når det gjelder den berørte flytteleia antas ut fra terrengets utforming at reinen i hovedsak flyttes sør for Reipkrokelva, mens rørgata skal graves ned nord for elva. Påvirkningen vil av den grunn bli lite negativ, men søker ser likevel behovet for å tilpasse byggetid i samråd med reindriftsforvaltningen. Når det gjelder driftsfasen og hvor stor negativ påvirkning tiltaket da vil ha for reindriftsnæringen, er søker ikke enig med FM sin vurdering. For konsekvenser av driftsfasen viser søker til sin vurdering slik den fremgår av søknaden, samt til kommentar gitt under uttalelse fra Sametinget.

Når det gjelder vurdering av samlet belastning så er det rett at søker har gjort sine vurderinger basert på utbygde og omsøkte kraftverk. Søker var klar over planer om ny E8, men valg av trasé var ikke avklart på søknadstidspunktet. Når det er klart at ny E8 nå skal bygges på østsiden av Ramfjorden, ser søker at det vil kunne være uheldig om E8 og planlagte tiltak får felles byggeperiode. Da E8 planlegges med avbøtende tiltak i form av undergang for å opprettholde flytteleien i Sørbotn, vil dette kunne forbedre situasjonen sammenlignet med dagens situasjon hvor reinen må krysse E8 i plan. Søker henviser da til situasjonen etter at ny E8 er satt i drift.

Troms fylkeskommune

Søker har i sin beskrivelse og verdisetting av friluftslivsinteressene i området, samt vurdering av tiltakets konsekvenser for disse, lagt dagens situasjon til grunn og ikke et mulig fremtidig potensiale for økt bruk av området slik fylkeskommunen viser til. Søker er ikke enig med fylkeskommunen i at en skal vektlegge et potensiale for «mulig økt bruk av området i fremtiden» som argument i vurderingene av områdets verdi for friluftsliv. Videre minner søker om at turstien opp mot fjellet går på sørsiden av Reipkrokelva, mens rørgata skal graves ned nord for elva. Fra nevnte tursti er det få plasser med innsyn til elva på utbyggingsstrekningen pga. skjermende bjørkeskog. Tiltaket vil således være lite synlig fra turstien som går sør for elva. Søker fastholder sin vurdering av tiltakets konsekvenser for friluftsliv slik den fremgår av søknaden.

Sametinget

Samiske kulturminner: Når det gjelder samiske kulturminner tar søker Sametingets uttalelse til orientering og avventer nærmere opplysninger etter at kontrollbefaring er gjennomført.

Reindrift: Når det gjelder reindrift er søker kjent med at kartverktøyet til reindriftsforvaltningen angir grove skisser over arealbruk. Søker har vært i kontakt med lokalt reinbeitedistrikt for avklaring av deres interesser i området, men har ikke mottatt noe skriftlig tilbakemelding fra de gjeldene bl.a. status for reindriftskart. For flytteleia som berøres antar søker med bakgrunn i terrengets utforming at reinen i hovedsak flyttes sør for Reipkrokelva. Da rørgata og kraftstasjonen med utløp er planlagt på nordsiden av elva, vurderes tiltakets påvirkning som lite negativt for flytteleia. Søker ser likevel behovet for å tilpasse byggetid i samråd med reindriftsforvaltningen, da anleggsperioden kan virke forstyrrende for reinen i perioder hvor flyttelei og oppsamlingsområde er i bruk. Når det gjelder driftsfasen vil tiltaket

etter søker vurdering få liten negativ konsekvens for reindriftsinteressene, her viser søker til sin vurdering slik den fremgår av søknaden.

Søker har gjort en vurdering av samlet belastning for reindrift basert på utbygde og omsøkte kraftverk jf. kapittel 3.20 i søknaden, samt søkers kommentarer til uttalelse fra Fylkesmannen i Troms referert under.

Direktoratet for mineralforvaltning

Har ingen merknader til søknaden om å bygge Reipkrokelta Kraftverk.

Statens vegvesen

Søker/utbygger planlegger å benytte eksisterende adkomstveg til gårdsbebyggelse, men vil som del av detaljplanleggingen ta nærmere kontakt med Statens vegvesen for å avklare behovet for godkjenning av endret bruk av eksisterende avkjørselsvei.

Forum for natur og friluftsliv, Troms

Friluftsliv: FNF trekker frem friluftslivinteressene i området og mener de har større verdi enn hva som fremkommer i søknaden, samt i fylkeskommunens friluftskartlegging. Søker har i sin beskrivelse og verdisetting av friluftslivinteressene i området, samt vurdering av tiltakets konsekvenser for disse, lagt dagens situasjon til grunn. Søker er med andre ord ikke enig med FNF i deres vurdering.

Landskap og INON: Når det gjelder tiltakets konsekvens for landskap og INON, så minner søker om at INON nå er avviklet som verktøy. Søker fastholder sin vurdering av tiltakets konsekvens for landskap og store sammenhengende naturområder slik det fremgår i søknaden.

Biologisk mangfold og naturtyper: FNF mener tiltaket vil ha unødige negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet og trekker frem sumvirkningene bl.a. for lokalt viktige bekkeløfter. Søker har med bistand fra Faun Naturforvaltning AS (Faun) kartlagt og verdisatt naturverdier i området, samt vurdert konsekvenser for omtalte naturtyper/viltområde i hht. gjeldende metodikk som fremgår av NVE-veileder 3/2009 og Statens vegvesen, håndbok 140 – veiledning i konsekvensanalyser. Sumvirkninger er også vurdert i søknaden, søker har ingen ytterligere kommentarer utover dette.

Minstevannføring: FNF mener omsøkt minstevannføring er for lav. Søker viser til sin kommentar om minstevannføring angitt under kommentar til uttalelse fra Fylkesmannen i Troms.

Avslutningsvis vil vi vise til at Tinfos har sitt hovedsete på et vernet område i Notodden. På dette området driver vi kraft- og kulturanlegg. Vi har de senere år mottatt Telemark Fylkeskommunes Byggeskikkpris to ganger for vårt arbeid på dette området. På denne bakgrunn, samt på bakgrunn av vår lange fartstid som kraftprodusent, anser vi at vår kompetanse og erfaring tilsier at også Reipkrokelta Kraftverk kan og vil bli bygget på en måte som ivaretar både naturmangfoldet og estetikken i område.»

Tilleggsopplysninger

Inntaket var opprinnelig planlagt i en ravine, og øvre del av vannveien måtte derfor anlegges i svært sidebratt terreng som hovedsakelig består av morenemateriale. Basert på erfaringer fra andre prosjekter mente NVE det kunne bli krevende å sette inntaksområdet tilbake i landskapsmessig god stand etter utbygging. Etter sluttbefaring oppfordret vi derfor søker til å vurdere hvorvidt det var mulig å flytte inntaket noe lenger ned i vassdraget. Søker har etterkommet NVEs oppfordring og lansert et nytt alternativ der inntaket flyttes om lag 100 meter (ti høydemeter) nedstrøms. Ved inntak på kote 300 søker beregnet midlere årsproduksjon til 7,5 GWh (-0,3 GWh) og spesifikk utbyggingskostnad til ca. 4,0 kr/kWh.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 7,7 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 476 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 0 %, og nedbørfeltet har en breandel på 6,9 %. Reipkrokelva er et kystnært fjellvassdrag med høy vannføring om sommeren (snøsmelting) og lavvann om vinteren (nedbør som snø). Enkelte år forekommer det også regnflommer i høstmånedene.

Ved planlagt inntak er 5-persentiler for sommer- og vintervannføringer beregnet til henholdsvis 107 og 20 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 39 l/s ved samme sted. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1200 l/s og minste driftsvannføring 60 l/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 40 l/s i perioden 1.5 – 30.9 og 20 l/s resten av året. Ifølge søknaden vil dette medføre at ca. 80 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 252 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring lik 40 l/s i perioden 1.5 – 30.9 samt 20 l/s resten av året, vil dette gi en restvannføring på ca. 95 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. En større andel av dette vil komme i flomperioder, og de store flomvannføringene vil derfor i mindre grad bli påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp ved dammen 41 dager i et middels år. I 13 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med ca. 105 l/s ved kraftstasjonen.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Med bakgrunn i de hydrologiske dataene, som er lagt frem i søknaden, har søker beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Reipkrokelva kraftverk til omtrent 7,8 GWh fordelt på 1,5 GWh vinterproduksjon og 6,3 GWh sommerproduksjon. Med endringene lansert etter befaringen (inntak på kote 300) er det ventet at produksjonen blir på om lag 7,5 GWh. Utbyggingskostnadene er estimert til 30,4 mill. kr (2016-tall), hvilket gir en utbyggingspris på 3,90 kr/kWh. Indeksjustert til 2017-tall tilsvarer dette om lag 30,9 mill. kr. i totale kostnader og en utbyggingspris på 3,95 kr/kWh. Det er omtrent som gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Energikostnaden over levetiden (LCOE)¹ beregnet til 0,33 kr/kWh (usikkerhet i spennet 0,28-0,38). NVE vurderer kostnadene ved tiltaket som nær gjennomsnittet for vind- og småkraftverk som har endelig konsesjon per 1. kvartal 2016, men som ikke er bygget. Ved en eventuell konsesjon til prosjektet vil det imidlertid være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten til prosjektet.

¹ Energikostnaden over levetiden (LCOE) tilsvarer den verdien kraften må ha for at prosjektet skal få positivnettonåverdi. Beregningene forutsetter en kalkulasjonsrente på 6 %, økonomisk levetid på 40 år og drifts- og vedlikeholdskostnader på 7 øre/kWh.

Naturmangfold

Om kunnskapsgrunnlaget

Faun Naturforvaltning AS har gjennomført kartlegging av biologisk mangfold innenfor tiltaksområdet. Feltundersøkelser ble gjennomført den 24.7.2012, og sporloggen viser at mesteparten av berørt elvestreng og omsøkt vannvei ble befart. Etter NVEs syn er både tidsbruk og omfang for BM-kartleggingen i tråd med NVEs veileder nr. 3/09 «Kartlegging og dokumentasjon av biologisk mangfold ved bygging av småkraftverk (1-10 MW)», og således innenfor rammen av det som kan forventes i slike saker.

Naturtyper og arter

Det er kartlagt og avgrenset to naturtypelokaliteter etter DNs håndbok 13 innenfor influensområdet til Reipkrokkelva kraftverk: En bekkekløft med verdi *lokalt viktig* (C-verdi) og en bjørkeskog med høgstauder med verdi *viktig* (B-verdi). Det ble ikke registrert noen rødlistearter i tilknytning til naturtypene eller andre steder innenfor tiltaksområdet.

Bjørkeskogen med høgstauder vil bli direkte berørt av tekniske inngrep i forbindelse med etablering av vannvei, midlertidig anleggsvei og permanente ATV-slepe. Totalt vil om lag 13 dekar (tilsvarende 5,5 %) av naturtypen bli berørt. Bekkekløften vil bli påvirket som følge av at vann fraføres elveløpet. Naturverdiene i kløften er knyttet til rik vegetasjon i form av gråor-heggeskog og bjørkeskog med høgstauder. Det er ikke dokumentert sjeldne arter som er avhengig av høy luftfuktighet, og potensialet for funn av sjeldne lavarter er vurdert som lavt. Ifølge BM-kartleggingen vil Reipkrokkelva kraftverk samlet sett medføre liten negativ konsekvens for biologisk mangfold. NVE legger dette til grunn for den videre vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Reipkrokkelva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Reipkrokkelva kraftverk er det kartlagt og avgrenset en bekkekløft med verdi *lokalt viktig* (C-verdi) og en bjørkeskog med høgstauder med verdi *viktig* (B-verdi). Det er ikke registrert noen rødlistearter innenfor tiltaksområdet. En eventuell utbygging av Reipkrokkelva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

NVE har også sett påvirkningen fra Reipkrokkelva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er

dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke får avgjørende betydning for konsesjonsspørsmålet.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskapsvirkninger

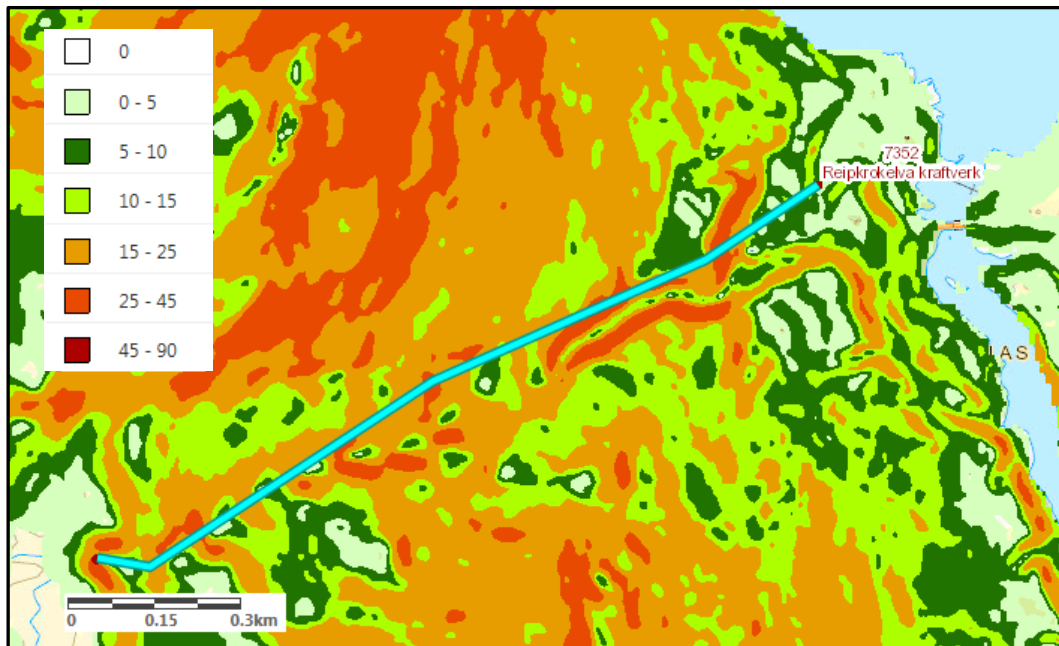
Reipkrokkelva ligger i Tromsø kommune i Troms. Vassdraget drenerer fjellområder vest for Lavangsdalen og munner ut i Ramfjorden ved Sørbotn. Tiltaksområdet for kraftverket strekker seg fra dalbunnen og opp mot snauffjellet. Mesteparten ligger imidlertid under skoggrensen og er dekket av bjørkeskog med varierende bonitet. Dalbunnen i Sørbotn er preget av bebyggelse, dyrket mark og veger (FV294/E8). Området innover Reipkrokaldalen fremstår i hovedsak som urørt.

Reipkrokkelva er skjermet av skog og lite synlig i landskapsrommet på størsteparten av utbyggingstrekningen. I nedre deler kan imidlertid elva så vidt skimtes fra Sørbotn og FV294/E8 på et kortere strykparti mellom kote 80 og 90. I øvre deler er elva delvis synlig fra en tursti som følger vassdraget oppover Reipkrokaldalen. Det er ingen markerte landskapselementer sett på avstand. Totalt vil et en strekning på 1660 meter få redusert vannføring. Etter utbygging vil vannføringen bestå av minstevannføring fastsatt av NVE, overløp i flomperioder, samt bidrag fra et mindre restfelt.

De tekniske inngrepene forbundet med utbyggingen vil i hovedsak være knyttet til etablering av kraftstasjon, inntaksdam og vannvei samt midlertidig atkomstvei i anleggsfasen. Kraftstasjonen er planlagt i tilknytning til eksisterende bebyggelse, og vil slik NVE ser det ikke gi noen vesentlig landskapsvirkning.

I søknaden var inntaket planlagt i en ravine, og øvre del av vannveien skulle anlegges i svært sidebratt terreng hovedsakelig bestående av morenemateriale. Flere høringsparter viste til at det kunne bli krevende å sette inntaksområdet tilbake i landskapsmessig god stand etter utbygging. NVE deler høringspartenes synspunkter rundt denne tematikken. Etter sluttbefaring oppfordret vi derfor søker til å vurdere hvorvidt det er mulig å flytte inntaket noe lenger ned i vassdraget. Søker har etterkommet NVEs oppfordring og lansert et nytt alternativ der inntaket flyttes om lag 100 meter (ti høydemeter) nedstrøms. NVE mener den nye plasseringen av inntaket vil gi vesentlig mindre terrenginngrep sammenliknet med det opprinnelig omsøkte.

Vannveien er planlagt på nordsiden av Reipkrokkelva, og avstanden til elva vil variere mellom 15 og 120 m. NGUs løsmassekart tilsier dels betydelige løsmassetykkelser i store deler av tiltaksområdet. Det legges opp til at rørgaten skal graves ned på hele strekningen, eventuelt legges i utsprengt fjellgrøft der løsmassedekket er tynt. Deler av vannveien vil gå i noe sidebratt terreng, jf. kart som viser terrengets helningsgrad (Figur 1) og helningsretning.



Figur 1: Bratthetskart over tiltaksområdet. Skalaen viser terrengets helning i grader.

Fylkesmannen viser til at deler av rørtraseen er planlagt i sidebratt terreng, noe som kan vise seg krevende å realisere uten store terrenginngrep. Etter fylkesmannens vurdering vil traseen utgjøre et godt synlig element i dalsiden, med innsyn fra bebyggelsen i Sørbotn og for forbigående på E8. Saltdalelva kraftverk på motsatt side av Lavangsdalen nevnes som eksempel på hvilket inntrykk inngrepet kan forventes å gi. Fylkesmannen mener rørgaten for Reipkrokkelva kraftverk vil være langt mer synlig fra E8 enn det rørgaten til Saltdalelva kraftverk er.

Fylkesmannen, fylkeskommunen og FNF Troms viser alle til at Saltdalelva på motsatt side av dalen allerede er bygd ut. I tillegg foreligger det konkrete planer om utvidelse av E8 fra Laukslett til Sørbotn og videre gjennom Lavangsdalen. Utbygging av Reipkrokkelva vil bidra til å øke den samlede belastningen på landskapet i Sørbotn.

NVE mener både inntak og kraftstasjon vil ligge relativt skjult i terrenget og være lite synlig i et større landskapsrom. Etter vårt syn vil rørtraseen utgjøre det mest omfattende inngrepet ved bygging av Reipkrokkelva kraftverk. Enkelte deler av traseen vil gå i sidebratt, men likevel ikke særskilt krevende løsmasseterreng. Inngrepene vil være godt synlig fra Sørbotn, forbigående på E8 og nærliggende områder. Den visuelle virkningen av rørgaten vil være størst i anleggsperioden, og på lengre sikt vil vegetasjonen kunne reetablere seg langs traseen.

Etter NVEs syn vil det være mulig å begrense varige sår i terrenget grad ved skånsom utførelse av de tekniske inngrepene. Den negative effekten er størst under og like etter anleggstiden, men den visuelle virkningen vil avta etter hvert gjennom tilrettelegging for revegetering. En god landskapstilpasning og revegetering av terrenginngrepene knyttet til inntak, rørgate og anleggsveier vil etter NVEs oppfatning redusere negative virkninger for landskap og opplevelsen av området i tilstrekkelig grad.

Friluftsliv og brukerinteresser

Troms kommune, Fylkesmannen i Troms, Troms fylkeskommune og FNF Troms viser alle til at Reipkrokkelva og området rundt har gode kvaliteter som friluftslivsområde. I den kommunale friluftslivskartleggingen er området registrert som et *stort turområde uten tilrettelegging*. Bruken er i

hovedsak lokal, men området ligger relativt lett tilgjengelig, med kort avstand til E8 og enkelte parkeringsmuligheter for bil. Turområdet vurderes som mindre krevende å komme til sammenliknet med turområdene ved Mellomdalelva og Smalakelva. Fylkeskommunen mener området har stort potensial, og at det trolig ville fått høyere verdi dersom bruksfrekvensen var høyere.

Det går en tursti opp langs sørsiden av elva fra Sørbotn/Sakariasjord. Stien fører videre opp til Tverrbotnfjellet (1299 moh.) og Pernilsfjellet (1282 moh.) i sørvest. Dette er imidlertid krevende turer som benyttes av relativt få mennesker. I friluftslivskartleggingen nevnes Blåfjellet (884 moh.) mot vest og Storkollen (545 moh.) like nord for elva som hyppig benyttede turer av lokalbefolkningen sommer som vinter. Sistnevnte er lett å nå, og toppen blir derfor besøkt av folk i alle aldre.

I nedre deler går turstien i noe avstand fra Reipkrokelva med begrenset innsyn. Ved om lag kote 260 svinger stien mot nord og følger vassdraget oppover. I øvre deler er det godt innsyn fra stien mot elva og planlagt tiltaksområde. Ved opprinnelig planlagt inntaksområde er det et naturlig utsiktspunkt hvor det også finnes spor etter bålbrenning og rasting. Flere høringsparter legger vekt på at dette vil bli negativt berørt av tekniske inngrep forbundet med inntak og øvre deler av vannveien. I og med at søker har valgt å flytte inntaket noe nedstrøms vil ikke denne rasteplassen bli berørt i samme grad. De tekniske inngrepene (inntak, vannvei) og redusert vannføring i Reipkrokelva vil imidlertid fortsatt være synlig fra turstien, men i langt mindre grad. Fjellområdene innover vil også etter vårt syn fremstå som urørte naturområder også etter utbygging. Se også avsnitt under.

Store sammenhengende naturområder med urørt preg

I henhold til brev fra Olje- og energidepartementet (OED) datert 11.5.2015 skal begrepet «Inngrepsfrie naturområder» (INON) utvikles som verktøy i arealpolitikken. I reviderte forskrifter om konsekvensutredninger som ble vedtatt av Klima- og miljødepartementet (KLD) og Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) den 19.12.2014 er dette begrepet erstattet med kriteriet «store sammenhengende naturområder med urørt preg». NVE forholder seg til dette kriteriet i vurderingen av konsesjonsspørsmålet.

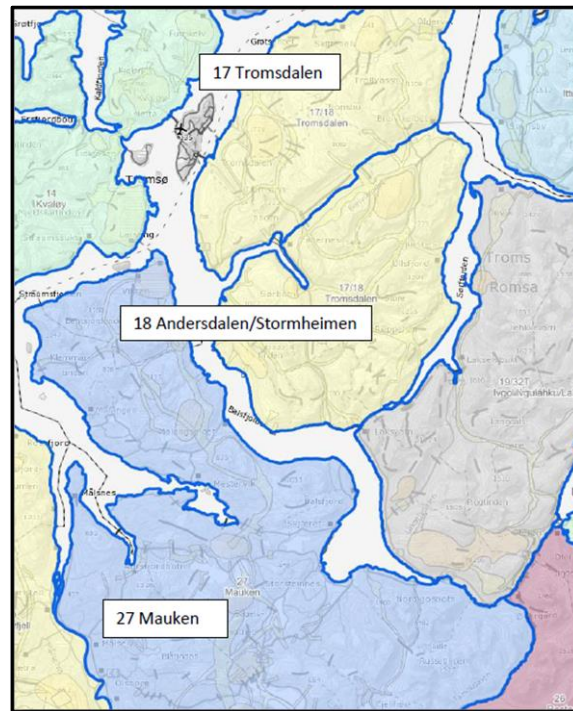
Reipkrokelva kraftverk er planlagt i utkanten av et stort sammenhengende naturområde med urørt preg vest for FV294 og E8. Fylkesmannen i Troms og FNF Troms legger vekt på at utbyggingen vil føre til inngrep i et urørt område. Fylkesmannen viser til at omfanget av store sammenhengende naturområder med urørt preg i Norge minker.

Nedre deler tiltaksområdet er preget av menneskelige inngrep i form av bebyggelse, dyrket mark og veger (FV294/E8). Etter NVEs syn vil ikke vannveien eller kraftstasjonen fremstå som fremmedelementer i dette området. Øvre deler av tiltaksområdet (Reipkrokdalen) kan i større grad oppleves som et urørt naturområde. De endrede planene har imidlertid flyttet inntaksområdet noe lengre ned i terrenget, og de tekniske inngrepene vil dermed i liten grad prege opplevelsen av landskapet innover Reipkrokdalen eller fra omkringliggende fjellområder. Etter NVEs syn vil ikke en utbygging av Reipkrokelva kraftverk medføre bortfall av større sammenhengende områder med urørt preg.

Reindrift

Det samiske reindriftsområdet i Norge er delt inn i reinbeiteområder og reinbeitedistrikter. «Småkraftpakke Tromsø» omfatter fem prosjekter i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og ett prosjekt i Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt. Den ene saken i Lakselvdalen/Lyngsdalen reinbeitedistrikt er vurdert for seg i vedtaket om Leirbukta kraftverk (KSK-notat nr. 100/2017).

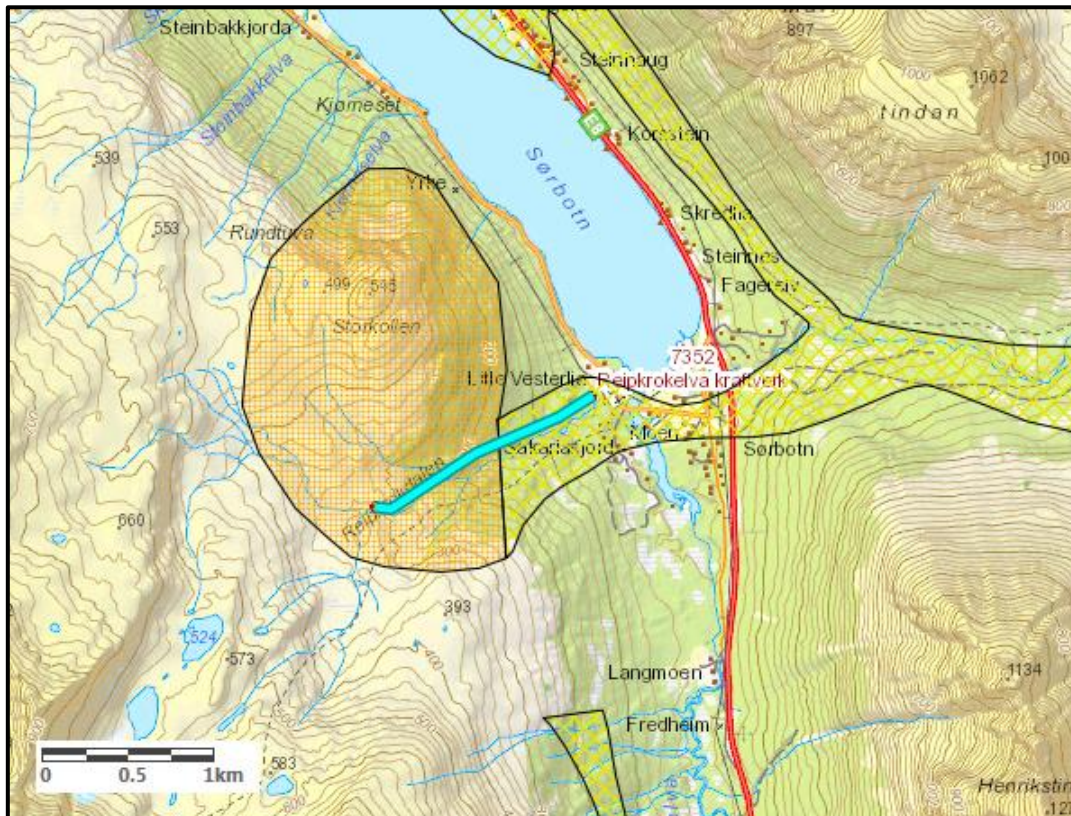
Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt tilhører Troms beiteområde og består av tre distrikter som i praksis drives som en felles enhet. De tre er distriktene (Figur 2) er 27 *Mauken* (vinterbeite), 17 *Tromsdalen* (vår/sommerbeite) og 18 *Andersdalen/Stormheimen* (vår/sommer/høstbeite). Distriktet består i dag av syv driftsenheter (siidaer), med 15-20 personer tilknyttet enhetene. Reintallet de siste årene ligger på rundt 2000 dyr. Distriktet karakteriseres av å ha rikelig tilgang på sommerbeite, mens vinterbeite er den begrensende faktoren. I spesielt snørike år kan det også være begrenset tilgang til tidlig vårbeite.



Figur 2: Oversikt over Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

Reipkrokelva kraftverk

Reipkrokelva kraftverk er planlagt innenfor barmarksbeiteområdet til Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Beitetiden er fastsatt til mellom 15. april og 15. januar, hvilket vil si at området benyttes som beite fra april til januar. De lavereliggende områdene, som fjellområdet rundt Storkollen (545 moh.) ved Sørbotn, er definert som kalvingsland og tidlig vårbeite. Det går en flyttlei (Figur 3) fra Sørbotn/Sakariasjord og oppover langs begge sider av Reipkrokelva. Flyttleien er tilknyttet et oppsamlingsområde vest for Sørbotn.



Figur 3: Kart over tiltaksområdet med flyttleiflyttesystem og oppsamlingsområde avmerket. Vannveien for Reipkrokkelva kraftverk er avmerket med turkis.

Fylkesmannen i Troms har fremmet innsigelse til Reipkrokkelva kraftverk. Etter fylkesmannens vurdering vil kraftverket medføre negative konsekvenser for reindriftens bruk av området, da spesielt særverdiområdene flyttleiflyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland. Det vises også til at distriktet allerede har utfordringer som følge av stor samlet belastning. Innsigelsen ble opprettholdt etter innsigelsesmøte med NVE den 2.10.2017. Sametinget har også fremmet innsigelse til Reipkrokkelva kraftverk. Innsigelsen er begrunnet med tiltaket kan gi vesentlige negative konsekvenser for utøvelse samisk kultur og næring (reindrift). Innsigelsen ble opprettholdt etter konsultasjonsmøte med NVE den 17.10.2017. Tromsø kommune uttaler at det ikke bør gis tillatelse til utbygging av småkraftverk ved eventuelle konflikter med eksisterende næringsvirksomhet (reindrift).

Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt har avgitt høringsuttalelse hvor det fremgår at de er imot utbygging av Reipkrokkelva kraftverk. I likhet med fylkesmannen viser distriktet til at kraftverket vil legge beslag på verdifulle beiteområder gjennom inngrep, samt vanskeliggjøre mulighetene for flytting av rein. De legger også vekt på at det allerede er stor samlet belastning på reindriftsnæringen i distriktet som følge av eksisterende og planlagte utbygginger av ulike slag. Distriktet deltok under NVEs sluttbefaring den 19.6.2017 og ga ytterligere beskrivelse av bruken av området. Det ble også gjennomført et møte med distriktet etter sluttbefaringen av Smalak kraftverk den 23.6.2017.

Reipkrokkelva kraftverk vil berøre flere viktige særverdiområder for reindriften, herunder flyttleiflyttesystem, oppsamlingsområde og kalvingsland. Under NVEs møte med reinbeitedistriktet v/Tore Anders Oskal den 23.6.2017 kom det imidlertid frem at reinen hovedsakelig flyttes på sørsiden av Reipkrokkelva i nedre deler. Dette har sammenheng med en del tekniske inngrep (bebyggelse) på nordsiden av elva (ved Sakariasjord) som vanskeliggjør flytting der. Konflikten med flyttleien er sånn sett antakelig langt mindre enn det som fremgår av reindriftskartet.

Etter NVEs syn det først og fremst forstyrrelser i en eventuell anleggsperiode som vil være negativt for reindrifta. Hvis denne sammenfaller med kalvingsperioden eller flytting og oppsamling av rein, vil det kunne medføre en økning i den samlede belastningen på distriktet. Dersom det holdes god kontakt med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt i planlegging og oppfølging av en eventuell konsesjon, mener NVE at prosjektet kan realiseres med akseptable konsekvenser for reindrifta. NVE er også av den oppfatning at utbyggingen ikke vil medføre vesentlig økt ferdsel i området. Det finnes allerede en tursti på sørsiden av elva, og kraftverket er dessuten omsøkt uten permanent atkomstvei. Nye arealer vil slik sett ikke gjøres tilgjengelige for ferdsel for allmennheten.

Samlet belastning på reindrift

Reindrift har skilt seg ut som et deltema som NVE mener må ha en samlet vurdering av belastningen i Balsfjord og Tromsø kommuner, og hvordan de omsøkte prosjektene vil påvirke den samlede belastningen til de ulike reinbeitedistriktene.

NVE bygger sine vurderinger på de fem søknadene som omhandler Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt, høringsuttalelser, innsigelsesmøte med Fylkesmannen i Troms, konsultasjon med Sametinget, møte med reinbeitedistriktet, fagrapporter (Norut Rapport 6/2017, 7/2017), egne befaringer i områdene og andre eksterne kilder. NVE mener på bakgrunn av dette at vi har et godt kunnskapsgrunnlag for våre vurderinger.

Reindrift har stor betydning i samisk og lokal sammenheng når det kommer til økonomi, sysselsetting og kultur. Reindrift er avhengig av store arealer for å dekke reinens behov for ulike sesongbeiter samt ubrutte flyttveier mellom beiteområdene. Næringen er sårbar for negative påvirkninger som reduserer størrelsen eller kvaliteten på beitelandet, eller som på andre måter forstyrrer reinens utnyttelse av arealer som allerede fra naturens side er marginale. I Olje- og energidepartementets (OED) *Retningslinjer for små vannkraftverk* blir tap, oppstykking og redusert bruk av beiteland på grunn av arealinngrep og annen menneskelig aktivitet trukket frem som en av de største utfordringene for reindriftsnæringen i dag. Det fremheves også at den samlede effekten av en rekke mindre inngrep og forstyrrende aktiviteter innenfor reinbeiteområder ofte er langt større enn effekten av de enkelte inngrep. Klimaendringer og økt rovdyrtrykk nevnes også som økende utfordringer for reinbeitedistrikter over hele landet. Endringer i klima fører til endringer i beitetider og beiteareal, og dermed omlegging av driften for mange distrikter. Det gjelder også Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt som nylig har fått endret beitetider for barmarksbeitene.

Alle de fem søknadene i «Småkraftpakke Tromsø» ligger i Andersdalen/Stormheimen. Området omfatter arealet øst for Balsfjorden, sør for FV 91 og vest for Sørfjorden. Området er definert som vår-, sommer- og høstbeite. I tillegg finnes det vår- og sommerbeite i Tromsdalen, mens vinterbeite er på Mauken.



Figur 4: Kart som viser oversikt over de fem kraftverkene og deres plassering i forhold til flyttleie. Mer nøyaktige kart er tilgjengelige gjennom karttjenesten NVE Atlas (nve.no).

Fylkesmannen i Troms hadde følgende generelle merknader i sin høringsuttalelse:

«I forvaltningen av reindrift må man se helhetlig på områder, og i denne småkraftverkpakken er fem av seks konsesjonssøknader lokalisert innenfor Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. I samme området var det for en tid tilbake omsøkt og behandlet flere søknader om reguleringer og utbygginger (Ullsfjorden, Tromsø kommune). Resultatet ble at det ble gitt konsesjon til tre prosjekt, men det gjenstår å se om alle konsesjonene blir benyttet. I forbindelse med disse søknadene ble det utarbeidet både en fagrapport – reindrift og en konsekvensutredning reindrift. For bakgrunnsinformasjon om reinbeitedistriktet viser vi til disse. Samtidig vil vi påpeke at det er 10 år siden disse dokumentene ble utarbeidet, og situasjonen for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt har endret seg siden da.

I 2015 vedtok Kommunal og moderniseringsdepartementet at ny E8 skal bygges på østsiden av Ramfjorden og i mars/april 2017 ble reguleringsplanforslag for østre trase oversendt til kommunen. Denne traseen kommer i berøring med flere av reinbeitedistriktets flyttleier i dette området, og det er dermed foreslått en del komplekse avbøtende tiltak på dette i plan-

forslaget. I Lavangsdalen er E8 tidligere blitt utbedret, da med økning i bredde og bygging av midtdeler. I forbindelse med dette arbeidet ble det gjort avbøtende tiltak som skulle ivareta trekk- og flyttleier som krysser Lavangsdalen i vest-østlig retning. Erfaringen med disse er ikke overveldende positiv, og man har hvert år situasjoner med at reinsdyr, spesielt oksedyr, blir stående i kjørebanelen. Videre kan det nevnes at det planlegges ny trase for fylkesvei 91 over Breivikeidet, og at planleggingen av Ullsfjordforbindelsen er i gang. I tillegg til disse veiprojektene kommer andre type inngrep og tiltak. Hvis man kun skal fokusere på denne delen av reinbeitedistriktet så kan vi videre nevne generell økning i aktivitet i tilknytning Tromsø by, herunder både næringsaktivitet i form av blant annet havneanlegg, og en stor økning i turisme og friluftsliv. Totaltrykket av ytre påvirkning har medført at reinbeitedistriktet har sett seg nødt til å legge om sin drift innenfor barmarksbeiteområdet, noe som medfører mer fokusert bruk av områdene sør for Breivikeidet/fylkesvei 91. Videre er Mauken/Tromsdalen det første reinbeitedistriktet innenfor Troms reinbeiteområde som på grunn av blant annet klimaendringer har søkt om å endre beitetidene på de ulike delene av reinbeitedistriktet. Dette betyr at områdene Tromsdalen og Andersdalen/Stordalen, som er barmarksbeiter, er omsøkt og godkjent brukt 15.4-15.1 i stedet for 15.4-15.10. Begrunnelsen for dette er sammensatt, men en del av dette er at man har begynt å se at høsten kommer senere og snøen legger seg senere. For at reinbeitedistriktet skal ha fleksibiliteten til å avlaste vinterbeitene i indre deler av fylket ved behov, har Fylkesmannen godkjent en slik endring av beitetidene.

Ved vurdering av konsesjonssøknader mener Fylkesmannen at omfanget av den samlede belastningen, herunder blant annet inngrep, klimaendringer og rovvilttrykket, som reinbeitedistriktene står ovenfor må hensyntas. Generelt for alle konsesjonssøknader så savner Fylkesmannen en grundigere utredning av eventuelle virkninger for reindriftsnæringen. Siden dette ikke foreligger har Fylkesmannen gjort et forsøk på å vurdere samlet belastning på grunnlag av kjent kunnskap om reindriftsnæringen og eksisterende inngrep.»

Som det fremgår av drøftingen av virkningen av de enkelte prosjektene, er NVE av den oppfatning at forholdet til reindrift alene kun unntaksvis vil være avgjørende for konsesjonsspørsmålet for de fem omsøkte prosjektene i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Det vil likevel være et tema som sammen med andre vurderinger vil påvirke utfallet i enkeltsaker, både når det gjelder konsesjonsspørsmålet og krav til avbøtende tiltak.

NVE mener det er viktig at det blir tatt hensyn til reindrift som eksisterende næring i området. Vi har merket oss reindriftsforvaltningens synspunkter rundt utviklingen i Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt og de utfordringer distriktet står overfor. Reinbeitedistriktet har også tilkjennegitt sitt syn på dette gjennom høringsuttalelse og møte med NVE i forbindelse med NVEs sluttbefaringer. Vi mener også det er viktig å være særlig oppmerksom på utfordringene knyttet til flyttleier og flyttesystemet som helhet.

NVE registrerer at Fylkesmannen i Troms og Sametinget etterlyser en samlet vurdering av hvilken belastning konsesjoner vil kunne få, spesielt for Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt. Dette ble også etterlyst av reinbeitedistriktet under møte som ble avholdt i forbindelse med NVEs sluttbefaring av Smalak kraftverk. Vi vil bemerke at vi gjennom fagrapporter, høring og møte med reinbeitedistriktet, har fått et godt innblikk i noen av distriktets utfordringer.

Det foreligger fem søknader som etter NVEs syn har ulik grad av negative konsekvenser for reindrifta. Vi har også vurdert søknadene opp mot eksisterende kraftverk, konsesjoner som er gitt, men ikke bygd, og konsesjoner som har fått avslag.

Lavangsdalen er et sentralt område som må krysses for å utnytte de ulike beiteområdene innenfor beitedistrikt Andersdalen/Stormheimen. NVE er av den oppfatning at utfordringene med E8 gjennom dalen representerer den største utfordringen for distriktet i dette området. Det er derfor viktig at situasjonen ikke forverres ytterligere ved å gi tillatelser til småkraftverk som vil stenge flyttleier, berøre andre særverdiområder eller være til hinder for å nytte ulike beiter.

En utbygging av Mellomdalelva kraftverk vil etter NVEs syn ikke være forenlig med å ivareta hensynet til reindriftsinteressene siden vi vurderer dette området til å ha en sentral funksjon for distriktet. NVE mener at en konsesjon til dette kraftverket vil gi svært store negative konsekvenser for reinbeitedistriktet, både isolert og vurdert opp mot den samlede belastningen.

En utbygging av Smalak kraftverk vil etter NVEs syn føre til at Mauken/Tromsdalen reinbeitedistriktet får ytterligere utfordringer med flytting av reinen i beitedistrikt Andersdalen/Stormheimen. NVE er av den oppfatning at en utbygging vil være med på å øke fragmenteringen av beitene i Andersdalen/Stormheimen som allerede er sterkt preget av å være delt av E8. Ved å ivareta Smalakedalen urørt holdes flyttleia åpen og sikrer tilgang til beiter som i dag ikke preges av tekniske inngrep og menneskelig ferdsel. NVE legger dermed avgjørende vekt på den samlede belastningen for reindrift i vurderingen av Smalak kraftverk.

NVE mener at en utbygging av Reipkrokkelva kraftverk ikke nødvendigvis vil gi reinbeitedistriktet store ulemper lokalt slik flere av høringspartene uttrykker i sine uttalelser. Vannveien er planlagt på nordsiden av Reipkrokkelva, inntaket er flyttet lengre ned i dalsiden og kraftstasjonen er planlagt i et område med eksisterende inngrep. NVE mener at tiltaket er trukket vekk fra de mest sentrale områdene ved Reipkrokkelva og dermed ikke vil være til hinder for flytting, eller føre til økt fragmentering og tap av beiteland. Etter NVEs syn det først og fremst forstyrrelser i en eventuell anleggsperiode som vil være negativt for reindrifta. Dersom anleggsperioden tilpasses reindrifas bruk av området, vil også påvirkningen i denne perioden være akseptabel. Vi mener videre at en utbygging ikke vil medføre særlig økt menneskelig aktivitet i området utover anleggsperioden. På bakgrunn av disse vurderingene mener NVE at en konsesjon til Reipkrokkelva kraftverk ikke vil medføre særlig økning i den samlede belastningen på Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

En utbygging av Lavangselva og Vasselva kraftverk vil etter vår oppfatning ha moderate og begrensede konsekvenser for reindrifta. Det er vår vurdering at en eventuell realisering av disse prosjektene ikke vil føre til en samlet belastning for distriktene som er større enn hva som er konsekvensene av det enkelte kraftverk. Det er først og fremst i anleggsperioden at disse prosjektene kan være utfordrende for reindrifta, og vi mener at eventuelle ulemper langt på vei kan unngås dersom utbygging skjer i nært samarbeid med reinbeitedistriktene.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Reipkrokkelva kraftverk vil gi 7,5 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normal for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil Reipkrokkelva kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Reipkrokelva kraftverk vil produsere om lag 7,5 GWh i et gjennomsnittsår og ha en utbyggingskostnad nær gjennomsnittet for omsøkte småkraftverk de siste årene. I vedtaket har NVE lagt vekt på at en utbygging av Reipkrokelva kraftverk vil være et bidrag til en fornybar energiproduksjon med relativt begrensede miljøeffekter gitt avbøtende tiltak. NVE mener et viktig avbøtende tiltak vil være å flytte inntaket til kote 300, nedenfor ravinen ved opprinnelig planlagt inntak. Etter NVEs syn vil en slik utbygging, som begrenser varige sår i terrenget, ha akseptable virkninger for allmenne og private interesser. NVE legger til grunn at planlegging og oppfølging av en eventuell konsesjon gjennomføres i samråd med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Reipkrokelva Kraftverk SUS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Reipkrokelva kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Det foreligger innsigelse i saken fra Fylkesmannen i Troms og Sametinget. Saken vil derfor bli oversendt Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse når klagefristen er utløpt, med mindre innsigelsene trekkes.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Reipkrokkelva Kraftverk SUS har søkt om anleggskonsesjon for bygging og drift av nødvendige høyspentanlegg, inkludert generator, transformator og høyspentledning til eksisterende nett.

Det søkes etter energiloven om konsesjon for bygging og drift av Reipkrokkelva kraftverk med en 120 meter lang jordkabel fra kraftstasjonen og til en eksisterende nettstasjon, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt 3x1x50 mm² TSLE. I tillegg søker de om en generator med ytelse 3,3 MVA og en transformator med ytelse 3,6 MVA og omsetning fra generatorspenning og til 22 kV.



Figur 5: Tilknytning av Reipkrokkelva kraftverk

Tilkoblingen til eksisterende kraftnett vil skje via en jordkabel fra kraftstasjonen og frem til eksisterende 22 kV kraftledning, som vist på Figur 5. Kabelen vil krysse elva og passere en løvskog frem til den kobles på 22 kV-ledningen. Løvskogen som passeres domineres av fjellbjørk og bregner. Her vil det være behov for hogst i en bredde på om lag fem meter. Etter endt anleggsperiode vil kabeltraseen revegeteres og gro igjen med stedefegen vegetasjon. NVE kan ikke se at kabelen vil medføre særlige ulemper etter at traseen er revegetert. Virkningene av nettilknytningen har inngått i NVEs helhetsvurdering av kraftverksplanene.

NVE konstaterer at det ikke er søkt om ekspropriasjonstillatelse for kabelen, så det antas at Reipkrokkelva Kraftverk SUS inngår minnelig avtale med berørte grunneiere og rettighetshavere.

Troms Kraft Nett eier overliggende nett i området, og de har foretatt en analyse av tilkobling av Reipkrokkelva kraftverk (3 MW). Analysen viser at det er mulig å tilknytte kraftverket til eksisterende 22 kV nett. Anleggsbidraget for tilkoblingspunktet er estimert til å bli 350 000 til 500 000 kroner.

NVE har ikke gjort en egen vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver

har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	476
Alminnelig lavvannføring	l/s	39
5-persentil sommer	l/s	107
5-persentil vinter	l/s	20
Maksimal slukeevne	m ³ /s	1,2
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	252
Minste driftsvannføring	l/s	60

Søker legger til grunn en minstevannføring på 40 l/s i perioden 1.5 til 30.9 samt 20 l/s resten av året.

Fylkesmannen i Troms mener minstevannføringen bør minimum settes lik de sesongmessige 5-persentilene, dvs. 107 l/s om sommeren og 20 l/s om vinteren. FNF Troms mener minstevannføringen bør økes fra det omsøkte, men presiserer ikke hvor mye.

NVE mener i likhet med søker og høringspartene at det må slippes vann forbi inntaket til kraftverket hele året for å avbøte konsekvensene for biologisk mangfold i og langs vassdraget. NVE vurderer at en minstevannføring vil kunne opprettholde en viss fuktighet på den berørte strekningen i Reipkrokelva, samt bevare noe av vannføringsdynamikken. Vi registrerer at det ikke er funnet viktige naturverdier eller landskapsverdier i tilknytning til vassdraget som skulle tilsi minstevannføring utover de størrelser som søker har foreslått.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring i tråd med søkers forslag, dvs. 40 l/s i perioden 1.5 – 30.9 og 20 l/s resten av året.

Dersom tilsiget ved inntaket er mindre enn minstevannføringskravet skal hele tilsiget slippes forbi inntaket. NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn mv.

Detaljerte planer skal forelegges og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet «Forholdet til energiloven».

Vi viser også til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Utbyggingsalternativ	Alternativ 1 (se vedlagt kart)
Inntak	Inntak med overløp på kote 300. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Søknaden oppgir at rørgaten skal graves ned på hele strekningen. Dette kan ikke endres ved detaljplan.
Kraftstasjon	Kraftstasjonen skal plasseres i tråd med det som er oppgitt i søknad (kote 15).
Største slukeevne	1,2 m ³ /s
Minste driftsvannføring	0,06 m ³ /s
Installert effekt	3,0 MW
Antall turbiner/turbintype	1 peltonturbin.
Vei	Midlertidige og permanente veier skal bygges i tråd med det som er oppgitt i søknaden.
Avbøtende tiltak	Anleggsperioden skal planlegges og gjennomføres i samråd med Mauken/Tromsdalen reinbeitedistrikt.
Annet	Det skal i detaljplanen legges særlig vekt på å minimere terrenginngrepene i forbindelse med inntaket og øvre deler av vannveien.

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jamfør kulturminneloven § 8 (jamfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler mv.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

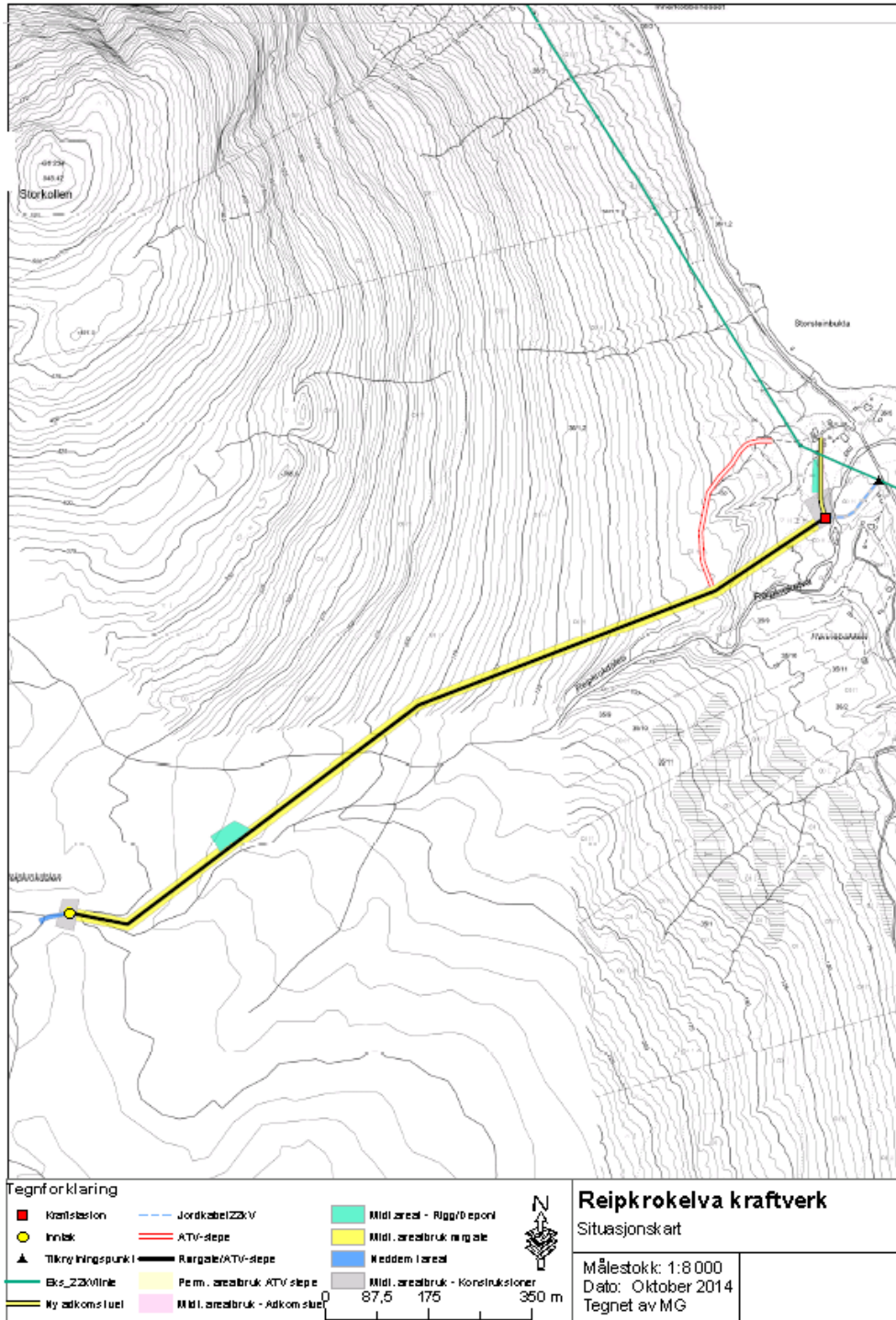
Post 10: Registrering av minstevannføring mv.

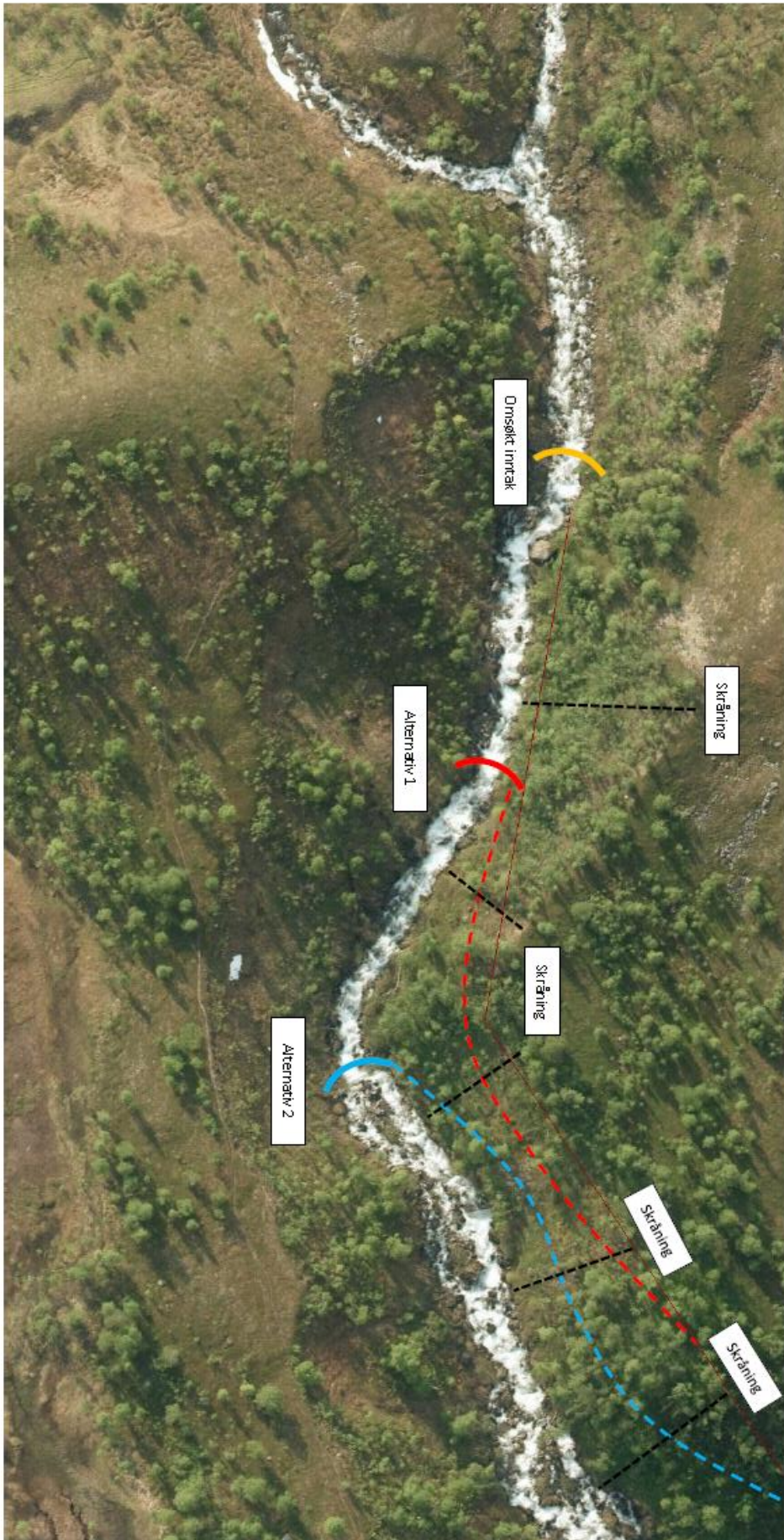
Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vedlegg

Kart





Beskrivelse	Kote vannspeil (ca)	Konsekvens produksjon / kostnad	Konsekvens terreng
Omsøkt inntak	310 moh	-	Høy skråning/sidebratt terreng, størst inngrep
Alternativ 1	300 moh	-0,3 GWh / 4,0 kr/kWh	Lavere skråning og lettere å komme ut med rør
Alternativ 2	290 moh	-0,5 GWh / 4,2 kr/kWh	Lengre parti med skråning og vanskeligere å komme ut med rør